

EU-GEDRAGSCODE VOOR VERANTWOORDE BEDRIJFSVOERING EN MARKETINGPRAKTIJKEN IN DE VOEDINGSSECTOR

*Een gemeenschappelijk ambitieus pad naar een duurzaam
voedselsysteem*

Samenvatting

De Gedragscode voor verantwoorde bedrijfsvoering en marketingpraktijken in de voedingssector is een van de eerste resultaten van de [EU-strategie 'van boer tot bord'](#) en een integraal onderdeel van het actieplan ervan. Hij formuleert gemeenschappelijke ambities en indicatieve acties die actoren 'tussen de boer en het bord', zoals voedselproducenten, cateringbedrijven en detailhandelaren, vrijwillig kunnen afstemmen, onderschrijven en eraan bijdragen ter ondersteuning van de overgang naar duurzame voedselsystemen.

Juni 2021

INHOUD

I. PREAMBULE	2
1.1 Inleiding.....	2
1.2 Doel en structuur	3
1.3 Toepassingsgebied	4
1.4 Rollen en verantwoordelijkheden	4
II. BELANGRIJKSTE PRINCIPES.....	7
III. KADER VOOR ENGAGEMENT INZAKE DUURZAAMHEID VAN VOEDSEL.....	10
3.1 Gemeenschappelijke ambities en indicatieve acties.....	10
3.1.1 Bevorderen van voedselconsumptiepatronen (voor gezonde en duurzame voeding)	11
3.1.2 Verduurzaming van de interne processen van de voedselverwerkings-, kleinhandel-, foodservice- en horecasector	16
3.1.3 Verduurzamen van de voedselwaardeketen - in relatie tot primaire producenten en andere actoren	21
3.2 Kader voor ambitieuze toezeggingen van bedrijven.....	25
3.2.1 In aanmerking komende bedrijven	25
3.2.2 Specificatie van toezeggingen.....	25
3.2.3 Monitoren en rapporteren van toezeggingen	27
3.2.4 Openbaarmaking van toezeggingen en voortgangsrapporten.....	28
3.2.5 Evaluatie- en beoordelingsproces van toezeggingen	28
3.3 Faciliterende voorwaarden	28
IV. UITVOERINGSVOORWAARDEN	30
4.1 Beheer	30
4.2 Algehele monitoring en evaluatie van de Code.....	32
4.3 Opt-outclausule	33
4.4 Inwerkingtreding.....	33

I. PREAMBULE

1.1 Inleiding

In het licht van de [Europese Green Deal](#), waaronder de [Mededeling van de Europese Commissie over een strategie 'van boer tot bord'](#), en diverse andere belangrijke beleidsinitiatieven op EU- en internationaal niveau om de uitdagingen aan te pakken die worden veroorzaakt door klimaatverandering, aantasting van het milieu, verlies van biodiversiteit, de last van onder meer ondervoeding en niet-overdraagbare ziekten, zijn de verenigingen en bedrijven vermeld in Bijlage 1 ("Ondertekenaars") van deze Gedragscode voor verantwoorde bedrijfsvoering en marketingpraktijken in de voedingssector (de "Code") klaar om binnen hun invloedssfeer hun rol te spelen bij het transformeren van de voedselsystemen waarin zij actief zijn.

Terwijl veel Europese exploitanten van een levensmiddelenbedrijf reeds actief betrokken zijn bij de duurzaamheidstransitie en tot nu toe al tastbare vooruitgang hebben geboekt, zowel individueel als in samenwerking met andere economische en maatschappelijke actoren, gaat men ervan uit dat een verschuiving naar duurzame voedselsystemen verdere milieu-, gezondheids- en sociale voordelen, en economische baten kan bieden en ervoor kan zorgen dat het herstel van de COVID-19-crisis burgers en bedrijven op een duurzaam pad brengt. Deze verschuiving kan niet plaatsvinden zonder dat alle belangrijke actoren in het voedselsysteem, waaronder - maar niet beperkt tot - het middelste deel van de Europese voedselvoorzieningsketen, een belangrijke verantwoordelijkheid op zich nemen en in dit proces wezenlijke acties ondernemen.

Het is in deze geest dat de ondertekenaars - met actieve betrokkenheid en inbreng van andere belanghebbenden, waaronder internationale organisaties, NGO's, vakbonden en beroepsfederaties, en in overleg met de diensten van de Europese Commissie - deze vrijwillige Code hebben opgesteld en hierbij de relevante ambities voor duurzame voedselsystemen, die in de Code beschreven zijn, ondersteunen.

1.2 Doel en structuur

Het doel van deze Code is om ons te verenigen achter een gemeenschappelijk streven naar duurzame voedselsystemen¹ door bedrijven van elke omvang die actief zijn in de productie, handel, verwerking, promotie, distributie en het serveren van voedsel, evenals alle andere belanghebbenden in het voedselsysteem, uit te nodigen om zich aan te sluiten bij deze gemeenschappelijke agenda en bij te dragen met tastbare acties om de daarin vermelde doelstellingen te helpen verwezenlijken.

Om van deze Code een succes te maken, moet hij aantonen dat hij bijdraagt aan ecologische, gezondheids- en sociale duurzaamheid van voedselsystemen en tegelijkertijd de economische duurzaamheid van de Europese voedselwaardeketen waarborgt. Als zodanig levert deze Code niet alleen een bijdrage aan de doelstellingen van de EU-strategie 'van boer tot bord', maar ook aan andere initiatieven van de Europese Green Deal (waaronder de biodiversiteitsstrategie, de industriële strategie van de EU), het Europees kankerbestrijdingsplan evenals internationale duurzaamheidsdoelstellingen, zoals de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) van de Verenigde Naties en die van de Klimaatovereenkomst van Parijs.

Op basis van de belangrijkste principes (**Hoofdstuk II**) bestaat deze Code uit twee hoofdcomponenten voor engagement (**Hoofdstuk III**):

1. Een **algemeen kader van ambitieuze doelstellingen en streefcijfers**, waarin een gemeenschappelijke visie voor de EU-voedselketen en andere actoren wordt uiteengezet om duurzame voedselsystemen te helpen verwezenlijken. Deze ambities worden ondersteund door een reeks **indicatieve acties**², die als inspiratie dienen voor elk voedingsbedrijf, klein of groot, dat de transitie naar duurzame voedselsystemen wil maken. De gemeenschappelijke ambities en indicatieve acties zijn te vinden in **paragraaf 3.1**.

¹ Voor de doeleinden van deze Code is de volgende definitie van toepassing: *“Een duurzaam voedselsysteem is een voedselsysteem dat zorgt voor voedselzekerheid en voeding voor iedereen op een zodanige manier dat de economische, sociale en ecologische basis om voedselzekerheid en voeding voor toekomstige generaties te genereren, niet in gevaar komt. Dit betekent dat: i) het systeem in de hele keten winstgevend is (economische duurzaamheid); ii) het brede voordelen biedt voor de samenleving (sociale duurzaamheid); en iii) het een positieve of neutrale impact heeft op de natuurlijke omgeving (milieuduurzaamheid).”* (Voedsel- en Landbouworganisatie, FAO)

² Naast wettelijke verplichtingen die van kracht zijn op het moment van toepassing van de Code.

2. Een **raamwerk voor ambitieuze toezeggingen voor bedrijven** met koploperambitie. Individuele bedrijven die leiderschap kunnen tonen, worden uitgenodigd om tastbare, relevante en meetbare toezeggingen te maken, die zullen worden gecontroleerd in termen van geboekte vooruitgang, om bij te dragen aan de gemeenschappelijke ambities die in deze Code zijn uiteengezet. Zie **paragraaf 3.2** voor meer informatie, waaronder specifieke bepalingen voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's of MKB).

Erkend wordt dat acties die alleen worden ondernomen door bedrijven in het midden van de voedselketen op zich niet voldoende kunnen zijn voor een transformatie van voedselsystemen. Naast acties van andere actoren in - of gerelateerd aan - het voedselsysteem (overheidsinstanties, maatschappelijke organisaties, andere bedrijven in de voedselketen en aanverwante leveranciers, consumenten), is meer samenwerking in de hele waardeketen en tussen private en publieke actoren essentieel om de ambitieuze doelstellingen te bereiken die uiteengezet zijn in de Code. Evenzo erkent de strategie 'van boer tot bord' het belang van het scheppen van gunstige voorwaarden voor het ondersteunen, implementeren, vergemakkelijken en versnellen van acties van alle actoren in voedselsystemen om duurzaam te worden. Meer hierover is te vinden in **paragraaf 3.3**.

1.3 Toepassingsgebied

Deze Code is van toepassing op de ondertekenaars ervan; dit kunnen Europese verenigingen, exploitanten van levensmiddelenbedrijven zijn en andere actoren in - of gerelateerd aan - voedselsystemen die de ambitieuze doelstellingen die in de Code zijn uiteengezet, op een wezenlijke manier kunnen ondersteunen en/of bijdragen aan het behalen ervan. De Code is van toepassing op alle activiteiten met betrekking tot de productie, handel, verwerking, promotie, distributie en het serveren van voedsel.

Het naleven van deze Code is vrijwillig en vormt een aanvulling op de naleving van bestaande wettelijke verplichtingen.

1.4 Rollen en verantwoordelijkheden

Met hun handtekening:

a) **Europese verenigingen** beloven:

- *de ambitieuze doelstellingen te onderschrijven die in deze Code zijn uiteengezet (indien van toepassing);*
- *deze Code te promoten en te verspreiden bij hun achterban;*
- *hun leden aan te moedigen om hun duurzaamheidsacties en/of zakelijke praktijken af te stemmen op de ambitieuze doelstellingen en streefcijfers van de Code en hen, op vrijwillige basis, uit te nodigen om zich aan deze Code te houden, waar van toepassing;*
- *de mogelijkheid te onderzoeken om sectorspecifieke instrumenten en middelen te ontwikkelen ter ondersteuning van deze Code;*
- *op jaarbasis een verslag van hun activiteiten ter ondersteuning van deze Code te verstrekken, dat zal worden gepubliceerd op een open speciale website;*
- *de dialoog te blijven aangaan met andere actoren in de voedselketen/systemen en met EU- en internationale beleidsmakers om (nieuwe) relaties aan te gaan, goede praktijken uit te wisselen en uitdagingen te bespreken, van elkaar te leren (studies, projecten) en een beter wederzijds begrip te creëren, en kansen voor samenwerking en potentiële partnerschappen te identificeren.*

Als een Europese Vereniging deze Code ondertekent, houdt dit niet in dat zij namens haar leden verplichtingen aangaat, tenzij dit uitdrukkelijk wordt gespecificeerd door middel van een namens haar leden ingediende toezegging.

Binnen hun capaciteiten en mandaat worden **verenigingen**³ aangemoedigd om, op vrijwillige basis, de Code te steunen door het volgende naar voren te brengen:

- **Concrete bijdragen** (o.a. sectorrichtlijnen, routekaarten, studies); of
- **Ambitieuze toezeggingen namens hun leden.**

Verenigingen die namens hun leden ambitieuze toezeggingen willen maken, moeten de specificaties voor toezeggingen vermeld in paragraaf 3.2.2 volgen. Zij dienen jaarlijks verslag uit te brengen over de uitvoering van hun toezeggingen, behalve als een redelijke motivering wordt gegeven waarom een ander tijdschema vereist is. De rapportage over toezeggingen van verenigingen namens hun leden zal in ieder geval minstens om de twee jaar plaatsvinden.

³ Ook op sector-/nationaal/lokaal niveau.

Bedrijven die deelnemen aan één of meerdere toezeggingen van de vereniging mogen in hun individuele hoedanigheid niet dezelfde toezegging(en) indienen in het kader van deze Code.

Concrete bijdragen en ambitieuze toezeggingen (evenals monitoringrapporten met betrekking tot deze laatste) door verenigingen zullen worden erkend en openbaar gemaakt op een speciale website van de Code.

b) **Individuele bedrijven** verbinden zich ertoe:

- *ten minste één (1) ambitieuze, tastbare en meetbare toezegging naar voren te brengen in overeenstemming met de criteria uiteengezet in paragraaf 3.2*
- *een jaarverslag te verstrekken over de gemaakte vorderingen, dat zal worden gepubliceerd op een open speciale website.*

De volgende algemene principes zijn van toepassing op alle ondertekenaars:

- Gezien de reikwijdte van de toezeggingen die in deze vrijwillige Code worden uiteengezet en het heterogene scala van betrokken belanghebbenden, zullen ondertekenaars zich alleen aanmelden voor domeinen waarvoor ze een wezenlijke bijdrage kunnen leveren binnen hun mandaat, capaciteiten, bedrijfsactiviteiten of strategieën.
- Bedrijven verbinden zich ertoe acties te ondernemen, zoals die indicatief voorzien zijn in deze Code, op een manier die volledige naleving van de EU- en nationale mededingingswetgeving garandeert. Ondertekenaars mogen bijvoorbeeld geen commercieel gevoelige informatie bespreken, communiceren of uitwisselen. Dit omvat niet-openbare informatie over: prijzen; marketing- en reclamestrategie; kosten en opbrengsten; handelsvoorwaarden met derden (waaronder inkoopstrategie); leveringsvoorwaarden; handelsprogramma's of distributiestrategie.

II. BELANGRIJKSTE PRINCIPES

Deze Code en de ondertekenaars ervan houden zich aan de volgende belangrijkste principes:

1. Wettelijke naleving

Alle ondertekenaars van - en personen die betrokken zijn bij - de uitvoering van initiatieven in het kader van deze Code dienen alle toepasselijke wet- en regelgeving, in het bijzonder de EU- en nationale mededingingsregels, volledig te respecteren en uit te voeren.

Deze Code en de daaropvolgende toezeggingen dienen ter bevestiging van de vrijwillige intentie van de ondertekenaars om de daarin uiteengezette ambities te ondersteunen, en dragen bij aan de algemene doelstellingen van de strategie 'van boer tot bord' en de Europese Green Deal. Deze vrijwillige Code en de daaropvolgende toezeggingen zijn niet juridisch bindend en creëren nu en in de toekomst geen contractuele of precontractuele verplichtingen onder enige wetgeving of rechtssysteem. Niets in deze vrijwillige Code en de daaropvolgende toezeggingen mag worden opgevat als het creëren van enige aansprakelijkheid, rechten, afstand van rechten of verplichtingen voor partijen of als het vrijwaren van partijen van hun wettelijke verplichtingen. Deze vrijwillige Code en de daaropvolgende toezeggingen mogen op geen enkele manier worden geïnterpreteerd als vervanging, uitbreiding of interpretatie van het bestaande of toekomstige wettelijke kader voor voedselsystemen van de EU. Deze vrijwillige Code en de daaropvolgende toezeggingen mogen niet worden gebruikt als, of deel uitmaken van, bewijsmateriaal in juridische procedures.

2. Positieve samenwerking

Deze Code en zijn ondertekenaars werken met positieve waarden, waaronder ruimdenkendheid, tolerantie en respect. De Code ondersteunt een holistische benadering door te zorgen voor een dialoog met meerdere belanghebbenden, waarbij verschillende actoren worden samengebracht. Dit zal helpen bij het identificeren, delen en bijdragen aan de grote verscheidenheid aan (inter)nationale, regionale of lokale initiatieven die voedselduurzaamheid ondersteunen, waaronder gemeenschapsprojecten met meerdere belanghebbenden. Het is in het gemeenschappelijk belang van de ondertekenaars om samen te werken om de collectieve toezeggingen van deze Code na te komen en de gemeenschappelijke uitdagingen en kansen te identificeren.

3. **Goede trouw en collegialiteit**

Ondertekenaars zullen bij de implementatie van deze Code te goeder trouw handelen en met elkaar samenwerken op een wederzijds respectvolle en eerlijke manier.

4. **Inclusiviteit**

Alle ondertekenaars hebben de mogelijkheid om actief bij te dragen aan het werk en hun mening te uiten. Aangezien samenwerking tussen actoren in voedselsystemen essentieel is voor een succesvolle overgang naar duurzame voedselsystemen, staat deze Code open voor nieuwe ondertekenaars om alle relevante actoren in voedselsystemen bij het werk te betrekken.

De Ondertekenaars erkennen dat, omdat de diverse Ondertekenaars op een verschillende manier werken, met verschillende groottes en aard van bedrijfsmodellen, portfolio's en klantenpubliek, de Code verschillende benaderingen toelaat om bij te dragen aan de ambities ervan.

Aangezien meer dan 99% van de actoren in de voedselvoorzieningsketen mkb's zijn, moeten hun specifieke behoeften in overeenstemming met het 'Denk eerst klein'-principe worden geïdentificeerd in de succesvolle deelname en bijdrage aan de Code.

5. **Wetenschap- en bewijsbasis**

Ondertekenaars streven ernaar hun bijdragen aan de doelstellingen van deze Code te baseren op degelijke wetenschappelijke bewijzen, voor zover beschikbaar.

6. **Voedselveiligheid**

Het EU-systeem voor levensmiddelen- en diervoederwetgeving zorgt voor een hoog veiligheidsniveau van levensmiddelen en diervoeders die op de EU-markt worden gebracht, wat voortdurende inspanningen van alle spelers in de waardeketen vereist om te handhaven. Maatregelen genomen in het kader van deze Code mogen de voedsel- en diervoederveiligheid niet in gevaar brengen; integendeel, ze moeten de hoge voedselveiligheidsnormen handhaven die door Europese exploitanten worden nageleefd en worden ondersteund door het EU-regelgevingskader.

7. **Transparantie en verantwoording**

Ondertekenaars zullen, binnen de grenzen van hun mandaten, bevoegdheden en capaciteiten, op transparante wijze verslag uitbrengen over hun activiteiten in het kader van de doelstellingen van deze Code, en bijdragen aan een periodieke beoordeling van de voortgang en doeltreffendheid van de Code. De ondertekenaars streven ernaar kennis, expertise en goede praktijken in de waardeketen te delen.

Alle ondertekenaars hebben toegang tot alle informatie met betrekking tot het werk van deze Code (waaronder agenda's, werkdocumenten en notulen).

8. **Actieve participatie**

Alle ondertekenaars leveren input en dragen bij aan de Code binnen hun opdracht en expertisegebied. Ondertekenaars streven naar continue deelname - en bijdrage - aan het bereiken van de doelstellingen van de Code.

III. KADER VOOR ENGAGEMENT INZAKE DUURZAAMHEID VAN VOEDSEL

3.1 Gemeenschappelijke ambities en indicatieve acties

Deze code streeft naar het verbeteren van duurzaamheid op drie niveaus:

- 1) Met betrekking tot voedselconsumptiepatronen voor gezonde en duurzame voeding
- 2) Binnen interne processen, bedrijfsvoering en organisatie op het niveau van de actoren in het midden van de voedselketen
- 3) In de hele toeleveringsketen, in samenwerking met primaire producenten en andere actoren

Voor elk niveau zijn gemeenschappelijke ambities (uitgedrukt in doelstellingen en streefcijfers) en indicatieve acties vastgesteld, die samen de drie pijlers van duurzaamheid (milieu, sociaal en economisch) bestrijken. Alle actoren die aan deze Code willen bijdragen, worden uitgenodigd om zich aan te sluiten bij de gemeenschappelijke ambities die hierna worden uiteengezet. Daarnaast kunnen exploitanten van levensmiddelenbedrijven zich laten inspireren door de lijst van indicatieve acties met betrekking tot de doelstellingen en streefcijfers.

Daarbij wordt aanbevolen dat bedrijven, indien mogelijk, op risico gebaseerde grondige onderzoeksprocessen ('due diligence') toepassen om maatregelen voor het aanpakken van negatieve milieu-, sociale en economische effecten te identificeren, in kaart te brengen en te prioriteren. Er bestaan diverse vastgestelde richtlijnen, principes, standaarden en kaders op het gebied van grondige onderzoeken en verantwoorde bedrijfsvoering/maatschappelijk verantwoord ondernemen. De "[*OESO-FAO-richtsnoeren voor verantwoorde landbouwtoeleveringsketens*](#)" zijn een internationaal erkend voorbeeld daarvan en bieden een leidraad aan Europese bedrijven en producerende landen voor het verminderen van sociale en ecologische risico's in de toeleveringsketens van agrovoeding. Bovendien is het nuttig om ook bestaande pre concurrentiële samenwerkingsinitiatieven op het gebied van grondige onderzoeken te raadplegen, bijv. sectorale richtlijnen inzake bevoorrading en gezamenlijke risico-identificatie. Een niet-limitatieve lijst van richtlijnen en initiatieven zal beschikbaar worden gesteld op de website van de Code.

3.1.1 Bevorderen van voedselconsumptiepatronen (voor gezonde en duurzame voeding)

Ambitieuze doelstelling 1:

**Gezonde⁴, evenwichtige en duurzame voeding voor alle Europese consumenten,
daarmee bijdragen aan:**

- 1) Ondervoeding en voedingsgerelateerde niet-overdraagbare ziekten (NCD's) in de EU
ongedaan maken**
- 2) De ecologische voetafdruk van voedselconsumptie verminderen tegen 2030**

Bovenstaande **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen, zoals onder meer de door de Verenigde Naties (VN) geformuleerde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) nummer 2 (geen honger), 3 (goede gezondheid en welzijn), 4 (kwaliteitsonderwijs), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (leven op het land) en de doelstellingen in de Klimaatovereenkomst van Parijs. Op EU-niveau houdt de ambitie verband met verschillende beleidsinitiatieven, zoals de Europese Green Deal (waaronder de EU-strategie 'van boer tot bord', de EU-klimaatwet, het actieplan voor een circulaire economie) en het Europees kankerbestrijdingsplan, het EU-actieplan over obesitas bij kinderen 2014-2020, het EU-kader voor

⁴ Voor de toepassing van deze Code is de volgende definitie van "gezonde voeding" (overgenomen uit de vrijwillige richtlijnen van CFS over voedselsystemen en voeding) van toepassing: *"Gezonde voeding is voeding die van voldoende kwantiteit en kwaliteit is om optimale groei en ontwikkeling van alle individuen te bereiken en het functioneren en fysiek, mentaal en sociaal welzijn in alle levensfasen en fysiologische behoeften te ondersteunen. Gezonde voeding is veilig, divers, evenwichtig en gebaseerd op voedszaam voedsel. Gezonde voeding helpt te beschermen tegen slechte voeding in al haar vormen, waaronder ondervoeding, tekorten aan micronutriënten, overgewicht en obesitas, en verlaagt het risico op aan voeding gerelateerde niet-overdraagbare ziekten. De exacte samenstelling van gezonde voeding varieert afhankelijk van de kenmerken van een individu (bijv. leeftijd, geslacht, levensstijl en mate van fysieke activiteit), geografische, demografische, culturele patronen en contexten, voedselvoorkeuren, beschikbaarheid van voedsel uit lokale, regionale en internationale bronnen en voedingsgewoonten. \ [...]"*

ationale initiatieven inzake geselecteerde voedingsstoffen, de gezamenlijke actie "Best-ReMaP", de EU-strategie voor de rechten van het kind en andere initiatieven.

De volgende **ambitieuze streefcijfers** zijn bepaald:

- a) Verbeterde voedselconsumptiepatronen in de EU**
- b) Een voedingsomgeving die het makkelijker maakt om te kiezen voor gezonde en duurzame voeding**

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties**⁵ vastgesteld:

a) Verbeterde voedselconsumptiepatronen in de EU

- *Stimuleren van een verhoogde consumptie van groenten en fruit, volkoren granen, vezels, noten en peulvruchten, waaronder lokaal geproduceerde variëteiten (bijv. door de beschikbaarheid daarvan en/of de toegang daartoe te vergroten)*
- *Verstrekken/bevorderen van meer duurzaam geproduceerde voedingsproducten/maaltijden (bijv. duurzaam geproduceerde biologische voeding; hogere normen voor dierenwelzijn; duurzame visserij, aquacultuur en algenproducten)*
- *Waar mogelijk de nutritionele samenstelling en ecologische voetafdruk van voedingsproducten/maaltijden verbeteren, bijv. door productherformulering en ontwikkeling/innovatie van nieuwe producten*
- *Aanpassen en/of aanbieden en serveren van een assortiment geschikte portiegroottes die gericht zijn op duurzame voedselconsumptie*
- *Bevorderen van het bewustzijn van de consument over gezonde, evenwichtige en duurzame voeding, waaronder duurzame voedselconsumptie, als onderdeel van een gezonde en duurzame levensstijl*

b) Een voedingsomgeving die het makkelijker maakt om te kiezen voor gezonde en duurzame voeding

- *Op vrijwillige basis transparante productinformatie verstrekken aan consumenten, bijv. via digitale middelen*
- *Verantwoorde marketing- en reclamepraktijken toepassen voor voedingsmiddelen, bijv. door zich te houden aan zelf- en coregulerende initiatieven en normen*

⁵ Waar van toepassing rekening houdend met voedingsrichtlijnen en (ander) relevant beleid

- *Bevorderen van gezonde en duurzame eetgewoonten*
- *Integreren van duurzame praktijken en gezondheid op de werkplek*
- *Lokale acties ondersteunen om de beschikbaarheid van/toegang tot gezonde en duurzame voeding voor iedereen te verbeteren*

TRANSVERSALE Ambitieuze doelstelling 2:

Preventie en vermindering van voedselverlies en -verspilling

(op consumentenniveau, bij interne bedrijfsactiviteiten en in de waardeketens)

Bovenstaande (transversale) **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen, zoals onder meer de door de Verenigde Naties (VN) geformuleerde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) nummer 2 (geen honger), 6 (schoon water en sanitair), 7 (betaalbare en duurzame energie), 9 (industrie, innovatie en infrastructuur), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (leven op het land), 17 (partnerschappen) en de doelstellingen in de Klimaatovereenkomst van Parijs. Op EU-niveau is de ambitie gekoppeld aan verschillende beleidsinitiatieven, zoals de Europese Green Deal (waaronder de EU-klimaatwet, de EU-biodiversiteitsstrategie, de strategie 'van boer tot bord', het actieplan voor een circulaire economie), evenals het EU-platform inzake voedselverlies en -verspilling.

Het volgende **ambitieuze streefcijfer** is vastgesteld in overeenstemming met [doelstelling inzake duurzame ontwikkeling \(SDG\) 12.3](#):

Een vermindering met 50% van de voedselverspilling per hoofd van de bevolking in de detailhandel en bij de consument tegen 2030 en minder voedselverliezen in de voedselproductie- en toeleveringsketens in de EU

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties** vastgesteld:

a) Ondersteuning van verbeterd voedselbeheer op huishoudniveau

- *Maatregelen nemen om consumenten in staat te stellen om voedselverspilling te verminderen/voorkomen, zoals:*
 - *bewuster kopen promoten*

- een scala aan portiegroottes verstrekken en serveren en diverse verpakkingsformaten aanbieden om tegemoet te komen aan verschillende levensstijlen en huishoudelijke behoeften
 - Ondersteunen, promoten of ondernemen van initiatieven om consumenten te informeren of bewust te maken om hen te helpen voedselverspilling te voorkomen en te verminderen (bijv. bewaarinstructies, maaltijdplanning, datumaanduiding, recepten voor restjes)
 - Optimaliseren en ontwikkelen van innovatieve oplossingen (bijv. met betrekking tot verpakkingen, ingrediënten) om voedselverspilling tijdens transport, distributie, thuisopslag en gebruik te voorkomen
 - Ontwikkelen en/of implementeren van digitale oplossingen en (andere) innovatieve communicatiemiddelen om consumentenvoorlichting over voedselverspilling te verbeteren
- b) Verspilling minimaliseren en verliezen verminderen bij operationele activiteiten en in waardeketens⁶
- Maatregelen identificeren en implementeren om de materiaalefficiëntie van processen te verbeteren, bijv. de oorzaken en mogelijkheden onderzoeken voor het voorkomen en verminderen van (voedsel)verspilling en verliezen
 - Implementeren van richtlijnen voor het voorkomen en verminderen van voedselverspilling (incl. meting), bijv. aanbevelingen van het EU-platform inzake voedselverlies en -verspilling
 - Prioriteit geven aan herverdeling van voedseloverschotten aan mensen in nood, indien relevant
 - Het gebruik van grondstoffen optimaliseren door herwaardering (recycling)
 - De productie van gevaarlijk en ongevaarlijk afval vermijden of verminderen, het gebruik van giftige stoffen vervangen of verminderen, en zorgen voor productief gebruik en veilige verwijdering van afval
 - Bewustwording vergroten en middelen mobiliseren, ook op het gebied van circulaire en bio-economie, en investeren in vaardigheden en opleiding van personeel
 - De samenwerking in de voedselvoorzieningsketen verbeteren om voedselverliezen en -verspilling tot een minimum te beperken door de capaciteit voor innovatie te versterken,

⁶ In overeenstemming met de hiërarchie inzake voedselafval (zie [Brief on food waste in the European Union \(Nota over voedselafval in de Europese Unie\)](#), Europese Commissie, 2020).

bijv. de ontwikkeling van nieuwe producten op basis van bijproducten of afgedankte producten

3.1.2 Verduurzaming van de interne processen van de voedselverwerkings-, kleinhandel-, foodservice- en horecasector

Ambitieuze doelstelling 3:

Een klimaatneutrale voedselketen in Europa in 2050

Bovenstaande **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen zoals onder meer deze geformuleerd in de Klimaatovereenkomst van Parijs en de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) van de Verenigde Naties (VN) nummer 6 (schoon water en sanitair), 7 (betaalbare en duurzame energie), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (leven op het land), 17 (partnerschappen). Op EU-niveau is de ambitie in overeenstemming met onder meer de doelstellingen van de Klimaatwet van -55% netto uitstoot van broeikasgassen in 2030 en klimaatneutraliteit in 2050 en links naar diverse andere beleidsinitiatieven in het kader van de Europese Green Deal (met inbegrip van de EU-biodiversiteitsstrategie, de strategie 'van boer tot bord', het actieplan voor een circulaire economie) en de aanbeveling van de Commissie over het gebruik van methodes voor het bepalen van de ecologische voetafdruk.

Het volgende **ambitieuze streefcijfer** is bepaald:

Vermindering van de netto-emissies van eigen activiteiten, om bij te dragen aan een doelstelling van 55% BKG-emissievermindering in de EU-voedselketen tegen 2030⁷ (volgens een op wetenschap gebaseerde benadering)

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties** vastgesteld:

a) **Netto-emissies van eigen activiteiten verminderen**

- *Huidige emissies analyseren, hotspots identificeren en acties/trajecten implementeren om emissies van eigen activiteiten te verminderen, bijvoorbeeld:*

⁷ Vergeleken met het niveau van 1990.

- *Het energiegebruik verminderen en de energie-efficiëntie voor de productie verbeteren door het gebruik van minder energie-intensieve en koolstofarme technologieën (bijv. elektrificatie, gebruik van hernieuwbare energie, verwarming en koeling)*
- *Verhogen van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen (bijv. zon, wind, duurzame biomassa, co-producten)*
- *Efficiëntie van de logistiek verbeteren (bijv. bevordering van slimme logistiek, lokale toeleveringsketens/bevoorrading)*
- *Duurzame bio(-economie)-gebaseerde oplossingen toepassen en hierdoor bijdragen aan een circulaire economie*

Ambitieuze doelstelling 4:

Een geoptimaliseerde circulaire en hulpbronnenefficiënte voedselketen in Europa

Bovenstaande **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen, zoals onder meer de door de Verenigde Naties (VN) geformuleerde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) nummer 6 (schoon water en sanitair), 7 (betaalbare en duurzame energie), 9 (industrie, innovatie en infrastructuur), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (biodiversiteit) en 17 (partnerschappen). Op EU-niveau houdt de ambitie verband met verschillende beleidsinitiatieven, zoals onder meer de Europese Green Deal (waaronder het actieplan voor een circulaire economie, de EU-klimaatwet, de EU-biodiversiteitsstrategie, de strategie 'van boer tot bord') en de aanbeveling van de Commissie over het gebruik van methoden voor het bepalen van de ecologische voetafdruk.

De volgende **ambitieuze streefcijfers** zijn bepaald:

- a) Verbeterde hulpbronnenefficiëntie bij eigen activiteiten, om zo bij te dragen aan duurzaam, efficiënt gebruik en beheer van energie en natuurlijke hulpbronnen bij activiteiten tegen 2030**
- b) Verduurzaming van voedsel- en drankverpakkingen, waarbij gestreefd wordt naar circulariteit tegen 2030**

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties** vastgesteld:

a) **Verbeteren van de hulpbronnenefficiëntie bij eigen activiteiten**

- *Het gebruik van ecologische voetafdruk of andere levenscyclusanalyse(LCA)-methodes overwegen om de impact van producten en/of bedrijven te meten*
- *Maatregelen identificeren en implementeren om:*
 - *De energieprestaties te verbeteren* **ZIE AMBITIE 3**
 - *Waterefficiëntie te verbeteren (bijv. waterbeheerpraktijken, afvalwaterkwaliteit, waterterugwinning en hergebruik)*
 - *Voedselverlies en -verspilling te verminderen* **ZIE AMBITIE 2**

b) **Verduurzamen van voedsel- en drankverpakkingen**

- *Het gebruik van duurzamere verpakkingsoplossingen identificeren, ontwikkelen en/of stimuleren⁸, bijvoorbeeld deze die gericht zijn op:*
 - *verhoogde efficiëntie van verpakking/verpakkingsmaterialengebruik (onder meer door (de ontwikkeling van) hergebruik- en hervuloplossingen)*
 - *grotere recyclebaarheid van voedselverpakkingen*
 - *verhoogd aandeel van gerecycleerde en/of hernieuwbare materialen in voedselverpakkingen*
 - *verhoogde inzameling van voedselverpakkingsafval*
- *Innovatie ondersteunen in verpakkingssystemen met betere algemene milieuprestaties*
- *Initiatieven ondersteunen, promoten of nemen om consumenten te informeren of bewust te maken om hen te helpen zwerfvuil te vermijden en ervoor te zorgen dat voedselverpakkingsafval op de juiste manier wordt verwijderd*

Ambitieuze doelstelling 5:

**Aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei,
werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen**

⁸ Rekening houdend met de functionaliteit van verpakkingen (voedselveiligheid, kwaliteit, transporteerbaarheid), technologische haalbaarheid en economische leefbaarheid.

Bovenstaande **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen zoals onder meer de door de Verenigde Naties (VN) geformuleerde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) nummer 1 (geen armoede), 3 (goede gezondheid en welzijn), 4 (kwaliteitsonderwijs), 5 (gendergelijkheid), 6 (schoon water en sanitair), 7 (betaalbare en duurzame energie), 8 (eerlijk werk en economische groei), 9 (industrie, innovatie en infrastructuur), 10 (ongelijkheid verminderen), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (biodiversiteit), 17 (partnerschappen) en de doelstellingen in de Klimaatovereenkomst van Parijs. Op EU-niveau sluit de ambitie aan bij verschillende beleidsinitiatieven, zoals onder meer de Europese Green Deal (waaronder de strategie 'van boer tot bord', de industriële strategie van de EU), de Europese pijler voor sociale rechten, de Europese vaardigheidsagenda (EU Pact rond vaardigheden), evenals het Europees stakeholderplatform inzake circulaire economie en de gevestigde sociale dialoog tussen sociale partners.

De volgende **ambitieuze streefcijfers** zijn bepaald:

- a) Verbeterde veerkracht en concurrentievermogen tegen 2030 van bedrijven die op de diverse aspecten van de voedselwaardeketen actief zijn**
- b) Kwaliteitsbanen, geschoolde arbeidskrachten en veilige en inclusieve werkplekken voor iedereen**

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties** vastgesteld:

- a) De veerkracht en het concurrentievermogen van bedrijven verbeteren
 - *Nieuwe bedrijfsontwikkeling/modellen richten op voedselduurzaamheid*
 - *Deelnemen aan onderzoeks- en innovatieprogramma's op het gebied van voedselduurzaamheid*
 - *Investeren in duurzame waardecreatie op lange termijn*
- b) Ondersteunen van geschoolde arbeidskrachten en veilige en inclusieve werkplekken voor iedereen
 - *Ondersteunen van opleiding, bijscholing en/of omscholing van werknemers*
 - *Diversiteit, gelijkheid en inclusie op de werkplek versterken*

- *Ernaar streven om de arbeidsomstandigheden continu te verbeteren, bijvoorbeeld door te investeren in gezondheid en veiligheid/ergonomie om veiligere werkplekken voor iedereen te maken*

3.1.3 Verduurzamen van de voedselwaardeketen - in relatie tot primaire producenten en andere actoren

Ambitieuze doelstelling 6:

Duurzame waardecreatie in de Europese voedselvoorzieningsketen door partnerschappen

Bovenstaande **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen zoals onder meer de door de Verenigde Naties (VN) geformuleerde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) nummer 1 (geen armoede), nummer 2 (geen honger), nummer 3 (goede gezondheid en welzijn), nummer 4 (kwaliteitsonderwijs), 7 (betaalbare en duurzame energie), 8 (eerlijk werk en economische groei), 9 (industrie, innovatie en infrastructuur), 10 (ongelijkheid verminderen), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (biodiversiteit), 17 (partnerschappen) en de doelstellingen in de Klimaatovereenkomst van Parijs. Op EU-niveau is de ambitie gekoppeld aan verschillende beleidsinitiatieven, zoals onder meer de Europese Green Deal (waaronder de strategie 'van boer tot bord', de industriële strategie van de EU), de Europese vaardigheidsagenda (EU-pact rond vaardigheden), evenals het Europees stakeholderplatform rond circulaire economie.

De volgende **ambitieuze streefcijfers** zijn bepaald:

- a) Verbeterde veerkracht en concurrentievermogen tegen 2030 van bedrijven die op de diverse aspecten van de voedselwaardeketen actief zijn**
- b) Voortdurende vooruitgang in de richting van duurzame productie, waarbij bijgedragen wordt aan duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen tegen 2030 en verbeterd dierenwelzijn**

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties** vastgesteld:

- a) Ondersteunen van verbeterde veerkracht en concurrentievermogen van de toeleveringsketen

- *De ketenrelaties versterken en gedeelde waarde creëren met partners/leveranciers in de hele keten door synergieën en samenwerkingsmogelijkheden te identificeren, bijvoorbeeld met betrekking tot:*
 - *Bevorderen van technologie en kennisoverdracht (bijv. geïntegreerde landbouwtechnieken)*
 - *Deelnemen aan gezamenlijk pre concurrentieel onderzoek en innovatie (bijv. co-innovatie product/proces/technologie)*
 - *Deelnemen aan capaciteitsopbouw, opleiding, advies en ontwikkeling van vaardigheden*
 - *De toepassing van digitale oplossingen en moderne technologieën stimuleren*
 - *Ontwikkelen van gemeenschappelijke methoden en praktijken voor het delen van gegevens om de impact van de toeleveringsketen te meten*

b) Duurzame productie stimuleren

- *Bevorderen en ondersteunen van innovatie en/of meer gebruik van duurzame landbouw-, aquacultuur- en visserijpraktijken⁹ in samenwerking met boeren/vissers, met name gericht op:*
 - *mitigatie van klimaatverandering (bijv. verminderen van emissies en nutriëntenverliezen)*
 - *verbeteren van de biodiversiteit*
 - *verhogen van circulariteit en efficiënt gebruik van hulpbronnen*
 - *klimaatadaptatie en tegelijkertijd bijdragen aan verbetering van het levensonderhoud van boeren (bijv. gewassendiversificatie)*
 - *verbeteren van dierenwelzijn en gezondheid van mens/dier (bijv. bevorderen van verantwoord geneesmiddelengebruik bij dieren; 'One Health')*
 - *duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen (zoals land, bodem en visbestanden)*
- *Duurzaam gebruik van pesticiden en meststoffen ondersteunen en tegelijkertijd bijdragen aan het behoud van voedselzekerheid en veerkracht*

⁹ Bijvoorbeeld met betrekking tot regeneratieve landbouw, biologische landbouw, agro-bosbouw, agro-ecologie, koolstoflandbouw, duurzame visserij, agromilieumaatregelen, enz.

Ambitieuze doelstelling 7:

Duurzaam aankopen in voedselvoorzieningsketens

Bovenstaande **ambitieuze doelstelling** is geïnspireerd door en - direct en indirect - gekoppeld aan internationale doelstellingen zoals onder meer de door de Verenigde Naties (VN) geformuleerde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) nummer 1 (geen armoede), 2 (geen honger), 4 (kwaliteitsonderwijs), 7 (betaalbare en duurzame energie), 8 (eerlijk werk en economische groei), 10 (ongelijkheid verminderen), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie), 14 (leven in het water), 15 (biodiversiteit), 17 (partnerschappen) en de doelstellingen in de Klimaatovereenkomst van Parijs. Op EU-niveau sluit de ambitie aan bij verschillende beleidsinitiatieven, zoals onder meer de Europese Green Deal (met inbegrip van de strategie 'van boer tot bord', de biodiversiteitsstrategie, de Industriële Strategie van de EU).

De volgende **ambitieuze streefcijfers** zijn bepaald:

- a) Getransformeerde toeleveringsketens voor grondstoffen die niet bijdragen aan ontbossing, bosdegradatie en vernietiging van natuurlijke habitats en die hoogwaardige ecosystemen en biodiversiteit behouden en beschermen**
- b) Verbeterde sociale prestaties in (wereldwijde) voedselvoorzieningsketens**

Hiertoe zijn de volgende **indicatieve acties** vastgesteld:

- a) Toeleveringsketens voor grondstoffen transformeren
 - *Duurzame inkoop promoten van materialen in relatie met (directe) leveranciers, binnen of buiten de EU*
 - *De invoering stimuleren van wetenschappelijk onderbouwde duurzaamheidscertificeringsregelingen voor voedsel (inclusief vis en visserijproducten)*
 - *Identificeren van en bijdragen aan passende oplossingen en strategieën voor:*
 - *het ondersteunen, behouden of beschermen van natuurlijke habitats en biodiversiteit*

- *het voorkomen, verminderen of verhelpen van negatieve effecten van activiteiten op lucht, land, bodem, water, bossen*
- *ontbossing-/conversievrije voedselvoorzieningsketens*
- *bebossing*
- *duurzaam landgebruik*

b) Verbeteren van sociale prestaties in (wereldwijde) voedselvoorzieningsketens

- *Identificeren en aanpakken van de belangrijkste tekortkomingen op het gebied van sociale duurzaamheid in de voedselwaardeketen die de meest kwetsbare groepen treffen*
- *Bevorderen van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden, gezondheid en veiligheid op het werk bij leveranciers*
- *Stimuleren van het gebruik van wetenschappelijk onderbouwde duurzaamheidscertificering/auditschema's voor voedsel (inclusief vis en visserijproducten) in relatie tot sociale prestaties*

3.2 Kader voor ambitieuze toezeggingen van bedrijven

Individuele bedrijven die leiderschap willen tonen en koploperambities willen tonen om bij te dragen aan de ambitieuze doelstellingen en streefcijfers zoals geïdentificeerd in het algemene deel van deze Code, kunnen ambitieuze toezeggingen doen over duurzaamheidsonderwerpen die voor hen relevant zijn. Deze toezeggingen zullen complementair zijn aan de algemene bepalingen zoals opgenomen in deze Code. In deze paragraaf wordt het kader voor deze toezeggingen geschetst.

3.2.1 In aanmerking komende bedrijven

Alle bedrijven, groot en klein, die actief zijn in voedselsystemen, zijn welkom en worden aangemoedigd om toezeggingen te doen met betrekking tot hun eigen activiteiten en effecten. Ook bedrijven waarvoor voeding slechts een onderdeel van hun activiteiten is, kunnen toezeggingen doen in het kader van deze Code, maar hun toezeggingen zouden bij voorkeur alleen betrekking hebben op het voedingsgedeelte van hun bedrijf.

Voor bedrijven die zowel binnen de EU als daarbuiten actief zijn, zouden de toezeggingen in principe van toepassing zijn op de verkoop/activiteiten binnen de EU, inclusief effecten met betrekking tot hun toeleveringsketens buiten de EU (gerelateerd met deze verkoop/activiteiten). Als bedrijven dat willen, kunnen ze toezeggingen doen die van toepassing zijn op hun totale wereldwijde verkoop/activiteiten (en gerelateerde toeleveringsketens).

3.2.2 Specificatie van toezeggingen

Toezeggingen die in het kader van deze Code worden ingediend, moeten:

- a. **ambitieuze, concreet, kwantitatief waar mogelijk en meetbaar** zijn.
- b. **rekening houden met de ecologische, sociale en gezondheidsdimensies van duurzaamheid**, hoewel bepaalde onderwerpen prioriteit kunnen krijgen, op voorwaarde dat het principe van 'geen schade berokkenen' wordt gerespecteerd met betrekking tot de andere dimensies;

- c. **focussen op de onderwerpen waarop het bedrijf de grootste maatschappelijke en ecologische impact heeft¹⁰;**
- d. **bijdragen aan de doelstellingen en streefcijfers van de EU Green Deal** (met name de strategie 'van boer tot bord', de biodiversiteitsstrategie en het actieplan voor een circulaire economie) en **mondiale overeenkomsten** zoals de Klimaatovereenkomst van Parijs (UNFCCC) en de VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling¹¹, **en consistent zijn met de ambitieuze doelstellingen** die in deze Code worden uiteengezet;
- e. **minstens betrekking hebben op de periode tot 2025 en bij voorkeur tot 2030**, terwijl het voor sommige aspecten (met name milieuaspecten) aan te raden is om (ook) een langeretermijnvisie voor 2040/2050 te hebben.

Bij het indienen van hun toezegging(en) dienen bedrijven een beknopt document¹² te bezorgen met:

- een verantwoording waarin wordt uiteengezet waarom bepaalde onderwerpen zijn geselecteerd;
- een motivering van de kwantitatieve streefcijfers voor de toezegging(en);
- de indicatoren/KPI's die zullen worden gebruikt om de voortgang van de toezegging(en) te meten, waar mogelijk en beschikbaar op basis van algemeen aanvaarde methodes¹³;
- het referentiejaar (basisniveau) waartegen ze de voortgang zullen monitoren, dat 2015 mag zijn of een recenter jaar (in overeenstemming met het SDG-kader van de VN), behalve voor sommige aspecten (met name klimaataspecten) waarvoor een basisniveau van 1990 of later kan worden gehanteerd;

¹⁰ Bijvoorbeeld zoals geïdentificeerd door middel van een materialiteitsanalyse. Kmo's (MKB) kunnen een minder geavanceerde benadering gebruiken om prioriteitsgebieden te bepalen.

¹¹ Wanneer het toekomstige wereldwijde biodiversiteitskader wordt aangenomen tijdens de aanstaande CBD COP15, moet ook worden gestreefd naar consistentie voor toezeggingen die na die datum worden ingediend.

¹² Indien toezeggingen worden ingediend vóór 15 juli 2021, kan het document met de verantwoording en motivering later worden ingediend, maar vóór 31 december 2021.

¹³ (Niet-limitatieve) voorbeelden van deze indicatoren en methodes zijn: OEF, EMAS of gelijkwaardig (Carbon Disclosure Project; Science Based Target) voor BKG-emissies en ecologische voetafdruk, UN Global Compact, Global Reporting Initiative Indicators, EU-methodologie voor het meten van voedselverspilling en Ellen MacArthur Foundation indicatoren voor kunststoffen en recyclage. Voor de uitstoot van broeikasgassen en/of de ecologische voetafdruk wordt de totale milieu-impact over de volledige levenscyclus van de impact van het bedrijf en/of de geaggregeerde verkochte producten gemeten¹³.

- een verduidelijking of deze indiening betrekking heeft op (een) toezegging(en) die is/zijn gemaakt voorafgaand aan de lancering van de Gedragscode of dat het (een) nieuwe toezegging(en) betreft.¹⁴

Het **midden- en kleinbedrijf (mkb's)** kan, indien nodig, gebruikmaken van eenvoudigere indicatoren, die beter passen bij hun soort onderneming en toezegging(en).

3.2.3 Monitoren en rapporteren van toezeggingen

Grote bedrijven¹⁵ moeten jaarlijks een rapportage verstrekken over de voortgang van hun toezegging(en). Het jaarverslag moet jaarlijks voor eind april worden ingediend.

Dit rapport moet bij voorkeur een samenvatting zijn met relevante uittreksels van het meest recente ESG-rapport (Milieu, sociaal en bestuur - Environmental, Social and Governance) of van een rapport van het bedrijf opgesteld in het kader van de Richtlijn m.b.t. de bekendmaking van niet-financiële informatie of van de Richtlijn betreffende duurzaamheidsrapportage (NFRD/CSRD)¹⁶ en/of andere relevante informatie die een evaluatie mogelijk maakt van de vooruitgang die bedrijven hebben geboekt met betrekking tot hun toezeggingen in het kader van deze Code.

Wanneer toezeggingen betrekking hebben op wereldwijde verkoop/activiteiten, kunnen bedrijven wereldwijde rapporten verstrekken. Wanneer toezeggingen betrekking hebben op verkoop/activiteiten in de EU, dienen de verslagen zoveel mogelijk de EU-activiteiten weer te geven.

Midden- of kleinbedrijven (mkb's) die niet in staat zijn om jaarlijks verslag uit te brengen, zouden om de twee of drie jaar vereenvoudigde verslagen kunnen indienen over hun verplichtingen en gegevens die overeenkomen met hun activiteiten.

¹⁴ Bedrijven kunnen bestaande toezeggingen indienen, mits deze toezeggingen voldoen aan de specificaties zoals hierboven aangegeven.

¹⁵ Grote bedrijven worden gedefinieerd als bedrijven die geen mkb's zijn (link naar definitie van mkb's toevoegen)

¹⁶ Als de Europese Unie nieuwe wettelijk bindende normen of methodes voor rapportage vaststelt, zullen bedrijven hieraan moeten voldoen.

3.2.4 Openbaarmaking van toezeggingen en voortgangsrapporten

De toezeggingen zoals gedaan door bedrijven (inclusief het document met de verantwoording van de selectie van onderwerpen en de kwantitatieve motivatie), evenals de rapporten over de voortgang van hun toezegging(en), zullen openbaar worden gemaakt op een open website gewijd aan deze Code.

3.2.5 Evaluatie- en beoordelingsproces van toezeggingen

Naast de rapportage zoals hierboven beschreven, zullen bedrijven die (een) toezegging(en) hebben ingediend, worden uitgenodigd om de voortgang daarvan te presenteren aan de bredere gemeenschap van belanghebbenden in het Samenwerkingsplatform (zie paragraaf 4.1), dat minimaal één keer per jaar bijeenkomt. Het evaluatie- en herzieningsproces van toezeggingen wordt verder beschreven in paragraaf 4.2.

3.3 Faciliterende voorwaarden

De strategie 'van boer tot bord' erkent dat een stimulerende omgeving kan helpen bij het faciliteren, effectiever implementeren en versnellen van duurzaamheidsacties die worden ondernomen door exploitanten van levensmiddelenbedrijven. Onderzoek en innovatie, technologie en kennisoverdracht en onderwijs (bijvoorbeeld om de voedselgeletterdheid van de bevolking te verbeteren) spelen onder meer een belangrijke rol in het traject naar duurzame voedselsystemen.

Om die reden zal een eerste reeks facilitators ('enablers') worden geïdentificeerd en beschikbaar worden gesteld op de website van de Code. Het is de bedoeling dat deze facilitators alle categorieën van actoren kunnen ondersteunen op het pad naar het bereiken van de ambitieuze doelstellingen en streefcijfers die in de Code zijn vermeld. Alhoewel exploitanten deze facilitators wellicht als essentieel beschouwen om de ambities die in deze code zijn uiteengezet te verwezenlijken, kunnen toezeggingen die in het kader van de code worden gedaan niet afhankelijk zijn van de geïdentificeerde facilitators.

Tijdens het implementatieproces van deze code kan verder worden nagedacht over aanvullende, meer gerichte ondersteunende initiatieven voor het bereiken van de ambitieuze doelstellingen, streefcijfers en acties die in de code zijn uiteengezet.

IV. UITVOERINGSVOORWAARDEN

4.1 Beheer

Deze code is gebaseerd op drie beheerniveaus:

1. Samenwerkingsplatform (Collaborative Platform)

- a. Het Samenwerkingsplatform heeft een adviserende/overleggende rol
- b. Het staat open voor alle geïnteresseerde belanghebbenden (ondertekenaars en niet-ondertekenaars) en overheidsinstanties
- c. Het komt ten minste eenmaal per jaar bijeen (naast de jaarlijkse EU-conferentie 'van boer tot bord')
- d. Het wordt gefaciliteerd door de Europese Commissie, ondersteund door de Verbindingsgroep (Liaison Group) (zie hieronder)
- e. Het ontvangt regelmatig updates van de beraadslagingen van de Groep van Ondertekenaars (zie hieronder) en krijgt de gelegenheid om feedback en suggesties te geven met betrekking tot de lopende implementatie van de Code
- f. Hoofddoelstellingen:
 - Elkaar beter leren kennen - wederzijds begrip vergroten
 - Actief bevorderen van interactie en partnerschappen in het platform tussen belanghebbenden in de richting van de doelstellingen van deze Code
 - Promoten en faciliteren van de voorstelling, erkenning en uitwisseling van goede praktijken
 - Meer vernemen over nieuwe studies, projecten ...
 - Openlijk van gedachten wisselen over de voortgang bij de implementatie van de Code (in termen van zijn toezeggingen)
 - Stimuleren waar mogelijk van samenwerking tussen actoren, met name hoe grotere bedrijven mkb's kunnen begeleiden in hun duurzaamheidstraject
 - Stimuleren van het Europese debat tussen alle relevante belanghebbenden en overheidsinstanties en stimuleren van partnerschappen tussen overheidsinstanties, privé-entiteiten en maatschappelijke organisaties

2. Groep ondertekenaars

- a. De groep Ondertekenaars heeft een besluitvormende rol met betrekking tot de Code (met name over een eventuele herziening/bijwerking van de Code, op (a) voorstel(len) van de Verbindingsgroep (zie hieronder)).
- b. Hij bestaat uit de ondertekenaars van deze Code.
- c. Hij organiseert (een) vergadering(en), bijv. gezamenlijke evenementen of speciale workshops, waarvoor de Europese Commissie en andere belanghebbenden kunnen worden uitgenodigd, om het werk in het kader van de Code te promoten en vooruit te helpen.
- d. Hij kan suggesties en ideeën aandragen voor initiatieven/onderwerpen voor vergaderingen van het Samenwerkingsplatform, via de Verbindingsgroep

(Overige modaliteiten overeen te komen door de Groep van ondertekenaars tijdens zijn eerste vergadering)

3. Verbindingsgroep (samenwerking tussen Commissie en gekozen ondertekenaars)

- De Verbindingsgroep heeft een voorbereidende/coördinerende rol
- Deze bestaat uit personen van de groep van ondertekenaars *(modaliteiten overeen te komen door de groep van ondertekenaars tijdens zijn eerste vergadering)* en van de Europese Commissie
- Deze zal:
 - a) Voorstellen voorbereiden voor de Groep van Ondertekenaars om de Code te herzien/bij te werken, indien/wanneer van toepassing
 - b) Meehelpen met het voorbereiden van de organisatie van vergaderingen van het Samenwerkingsplatform
 - c) Optreden als gesprekspartner tussen de Europese Commissie en de Groep van Ondertekenaars

4.2 Algehele monitoring en evaluatie van de Code

De door bedrijven/verenigingen ingediende jaarverslagen en feedback van belanghebbenden in het Samenwerkingsplatform zullen een basis vormen voor de evaluatie van de voortgang/impact van ingediende toezeggingen. De eerste evaluatie zal tegen eind 2022 plaatsvinden met de actieve betrokkenheid van het samenwerkingsplatform en de Commissie.

De jaarlijkse evaluaties van de ingediende toezeggingen, evenals de resultaten van beraadslagingen in het Samenwerkingsplatform, vergaderingen van de Ondertekenaars en van de Verbindingsgroep zullen als basis dienen voor de algehele evaluatie van de voortgang en effectiviteit van de Code. Op basis hiervan zal een besluit worden genomen over het al dan niet verderzetten van de Code.

4.3 Opt-outclausule

- Individuele ondertekenaars kunnen te allen tijde besluiten zich af te melden voor deze Code.
- Zij stellen de Groep van Ondertekenaars hiervan schriftelijk op de hoogte.
- Het ontslag wordt onmiddellijk van kracht na ontvangst van de kennisgeving.

4.4 Inwerkingtreding

Deze Code wordt van kracht op het moment van ondertekening door ten minste één (1) Europese vereniging van het middelste deel van de voedselwaardeketen en ten minste één (1) bedrijf/vereniging in het middelste deel van de voedselwaardeketen die het kader onderschrijven voor ambitieuze toezeggingen.

Ondertekend te Brussel, op 5 juli 2021